

Dodaj letom več življenja

Nekako v navadi nam je, da vse, kar je v zvezi s starostjo, odpravimo kam na rob. Zato smo tudi pričakovali, da bomo dom starejših občanov našli v obrobnem delu naselja, v prijetni tišini, za katero pa se skriva osamljenost. Potem pa presenečenje. Popolnoma enakopravno se sredi mestnega naselja med stanovanjskimi bloki dviga stavba, ki se na zunaj bistveno ne razlikuje od soseske. Stanovalci doma niso odmaknjeni in izolirani od življenjskega ritma. Ravno obratno.

Dom starejših občanov Marije Draksler-Marjane kot splošni socialni zavod zagotavlja primerno življenjske razmere tistim, ki zaradi starosti, telesne ali manjše duševne prizadetosti oziroma drugih posebnih okoliščin ne morejo ali ne želijo živeti sami.

Strokovni delavci nudijo osnovno oskrbo, dodatno oskrbo, zdravstveno varstvo in dietno prehrano. V domu je 228 ležišč; trenutno jih zaseda 224 oskrbovancev, med katerimi so zvečne ženske (kar 182). Največ stanovalcev ima končano osnovno šolo, po poklicu pa so večinoma delavci in gospodinje. Povprečna starost stanovalcev doma je 79 let. Kar vsoka številka, mar ne? Zaradi velikega števila obolelih imajo sicer tudi bolniško etažo, ki pa je premajhna. Tu deluje zdravstveno-negovalna enota, ki je povezana z ambulanto doma. Zadnja leta opažajo, da vse več ljudi pride v dom šele takrat, ko postanejo popolnoma odvisni od tuje pomoči in ko njihovo življenje zaradi osamljenosti ali daljše odsotnosti svojcev postaja že ogroženo. Ti ljudje pretežno potrebujejo tujo pomoč 24 ur na dan in so popolnoma odvisni od zdravstveno-negovalne pomoči. Zaradi tega so se odločili, da bodo v bolniške namene preuredili še del drugega nadstropja.

Kako sploh poteka dan v domu za ostarele občane?

Zbujajo se že ob sedmih, ko po jutranji toaleti odidejo na zajtrk v dveh skupinah. V dopoldanskem času jim pod vodstvom prizadevnih terapevtov mine čas v okviru interesnih dejavnosti, pri čemer se formirajo skupine s svojimi zakonitostmi in pravili, ki se jim morajo podrediti vsi člani skupine. Te aktivnosti

najbi potekale v klubskem prostoru, saj samevanje v sobi povečuje osamljenost in egocentrizem. Po kosilu marsikdo leže k počitku, nekaj pa jih odide na vsakodnevni sprehod. Popoldanski čas si oskrbovanci organizirajo sami. Ženske se večinoma posvečajo ročnemu delu, občasno pa prirejajo tudi razstave svojih izdelkov. Nekaj oskrbovancev se »rekreira« z delom na domskem vrtu, drugi jim pomagajo z nasveti. Tisti, ki dobro vidijo, pišejo pisma tudi drugim, berejo knjige, časopise, gledajo televizijo. Nekaj stanovalcev pomaga pri rednih domskih opravilih, to je v pralnici, knjižnici, v ambulanti. Vse več je takšnih, ki so pripravljene sodelovati pri pripravi večjih praznovanj, pri izdelavi čestitk in predmetov za dekoracijo prostorov. Imajo tudi pevski zbor, ki s svojimi točkami popestri proslave in praznovanja rojstnih dni, ki so organizirani na izredno zanimiv način. Na določen dan v mesecu priredijo zabavo vsem tistim, ki so v tem mesecu praznovali svoj rojstni dan.

Ob 18. uri imajo večerjo, nekaj po 22. uri pa že ležejo v posteljo. Poleg že naštetih dejavnosti naj omenimo tudi krajše izlete v naravo. Nekajkrat na leto pa se odpravijo na obisk in ogled drugih domov. Taki obiski jim prinesejo mnogo novih prijateljev in marsikateri nov nasvet in izkušnjo.

Dom za starejše občane Marije Draksler-Marjane ne skrbi samo za prebivalce tega doma, saj se zavedajo, da še veliko starejših ljudi potrebuje njihovo pomoč. V ta namen opravljajo servisne storitve, kot so pranje, likanje in šivanje perila. Delovna enota-prehrana v restavraciji doma nudi hrano tudi zunanjim obiskovalcem, organizirali pa so tudi dostavo hrane na dom. Poskušali so tudi z organiziranim varstvom starejših občanov na domu, vendar za to ni bilo velikega zanimanja.

Da pa ne boste mislili, da se samo mladi »lispajo«, naj vam povemo, da starejši občani redno obiskujejo frizerja in pedikerja, ki opravljajo svoje storitve kar v domu. Ni kaj, tudi babice in dedki želijo biti urejeni.

»Dodaj letom več življenja« je geslo in vodilo vseh strokovnih delavcev doma starejših občanov. Oskrbovancem želijo popestriti življenje, tako da bi bilo čimbolj zanimivo in podobno življenju doma; obenem pa naj bi k temu čimveč prispevali tudi oskrbovanci sami. Kot vidimo, starost ni tako toga, osamljena in odmaknjena, če le bolezen nima prevelikih prstov vmes. In dom ni samo prostor, kjer starejši ljudje pričakujejo svoj konec. Kljub starosti se da marsikaj narediti, doživeti in celo naučiti. Tako meni tudi ZORA STEGU (7. 9. 1888 — Razdrto), s 97 leti najstarejša oskrbovanka doma. Zase pravi, da je samotarka, da večino časa preživi v sobi. Kljub temu, da ji vid peša, s pomočjo povečevalnega stekla prebere ogromno knjig in časopisov. Najraje bere Komunisto, do nedavnega pa se je redno udeleževala tudi sestankov OO ZK doma. Njeni otroci ji predstavljajo največji zaklad; njeni vnuki in pravnuki pa so zlati sončki, ki ji ob vsakem obisku pustijo topel žarek. Za življenje pa pravi, da ga lahko razumemo le tedaj, če ga živimo in uživamo. Le leto dni »mlajša« MARIJA ŠPENDE (18. 9. 1889 Radovljica), tiha in mima ženička je takoj pripravljena, da vam pokaže svoje bogastvo pesmi in spisov. Pravi, da nobena njena pesem ni izmišljena, vse so nastale po resničnih dogodkih. Tako tudi tale:

V JESENI ŽIVLJENJA

Ko uklonijo te leta, ni več na tebi cveta! Moči trpljenje je izželo, srce ni več veselo... Kot suha veja se držiš, se pri korenini že sušiš. Takrat zaveš se, da si sam! Nikdo ne reče: »Pridi k nam! Nikamor te nikdo ne vabi, vsak le prerad na té pozabi. In nekaj mlajša te soseda le redko milostno pogleda. Besedo eno, dve podari in že ji nisi nič več mari. Kako je neumljivo to življenje?! V mladosti samo hrepenenje in sanje o veliki sreči, ki jo prav težko je doseči. Ko v letih srednjih že živiš, še mnogo, mnogo si želiš... a izpolni se želja prav malo.

Tea Miška

Preberite tudi tole!

Univerza za III. življenjsko obdobje

vabi upokoјence, ki se želijo usposobiti za nove dejavnosti, prisluhni željam, ki so jih nosili v sebi do upokoјitve, da pridejo na izobraževalne programe za tretje življenjsko obdobje. Uresničili bodo 'ahko svojo mladostno željo in našli nove razsežnosti življenja.

Poleg že utečenega izobraževalnega programa za francoski jezik, ki poteka na izobraževalnem centru za tuje jezike, Vilharjeva 21, se je v torek, 15. aprila začel program za usposabljanje za novinarstvo in dopisništvo na Delavski enotnosti, Celovška 43. Začenjajo se še naslednji:

— v sredo, 7. maja ob 15. uri bo v Domu starejših občanov Bežigrad, Komanova 1, prvo študijsko srečanje za slikarstvo,

— v torek, 13. maja ob 15. uri pa bo v Domu starejših občanov Marija Draksler-Marjana, Bijedičeva 15, uvodni sestanek za študijska srečanja za književnost in filozofijo.

V pripravi so tudi programi modeliranja, kiparjenja, keramike in drugi. Študijska srečanja bodo enkrat tedensko ali vsakih štiri najst dni, kakor se udeleženci dogovorijo na prvem srečanju. Julija in avgusta programov ne bo.

Informacije dobite na sedežu Univerze za III. življenjsko obdobje, v Domu starejših občanov Marija Draksler-Marjana, Bijedičeva 15, telefon 572-464 ali 573-319, vsak četrtek od 11. do 14. ure.

Pridite, pričakujemo vas!

Sekcija za izobraževanje za III. življenjsko obdobje
Predsednica:
Jozica Češnovar

Utrinek

Jutro. Negovalke in strežnice hitijo k oskrbovancem. Začenja se nov dan v domu, na videz podoben ostalim, a vendar drugačen.

V sebi čutim nemir. Ta dan bom stara 90 let. Spomin se vrača v preteklost, v svet lepih trenutkov in hudih preizkušnji.

Posiala sem odvisna od pomoči mlajših, moč me je zapustila, a razum je ostal bister. Invalidski vozček in pomoč strežnic mi vsak dan omogočata stik z drugimi oskrbovanci v domu.

Iz premišljevanja me zdramijo prijetni glasovi, čestitke za rojstni dan od negovalk, uprave doma in oskrbovancev, s katerimi preživljam dneve. In nato še najbližji sorodniki. Ko so že vsi odšli, zaslisim znan, topel glas človeka, ki mi je mnogokrat pomagal v težavah. Pred menoj je stal tovariš Rade Mandić in z njim tovariš Furlan. V imenu društva upokoјencev iz Šentvida sta mi izrekla najlepše želje in me presenetila z darilom in cvetjem. Bila sem srečna, saj so se me spomnili tisti, s katerimi sem preživela več kot pol stoletja. Iz društva upokoјencev pa se me spomnijo tudi ob državnih praznikih in drugih priložnostih.

Zahvaljujem se vsem, ki so mi stisnili roko in mi posvetili toliko pozornosti.

Ivanka Sotlar
Dom starejših občanov
Marije Draksler v Šiški

VEŠNI ZAVOD ZA MIRE IN PLEKMENTE KOTRJE
BEOGRAD
KOMUNISTIČNA UČBENIŠKA PUBLIKACIJSKA
IZDAVAŠČINA
BEOGRAD, 1986
BROJ 3/IV-1986
BEOGRAD, Oktoberski mesec 17. 11. 1986

JAVNA TRIBUNA
Urg. prakosnerekth brigad 1
61000 LJUBLJANA

ZAGREVA: Marake erotne v "Javni tribuni", opozorilo.

Na 15. strani "Javne tribune" s dne 6/II-1986 je v članku Beke kuha na vas uporabljen za dekagran znak "dkg".

Uporaba tega znaka pa ni v skladu s določbo 13. člena Zakona o merkah erotnih in seriilih (Uradni list SFRJ, št. 9/84), saj ta znak za dekagran predpisuje znak "dag".

Da ne bi iseli nevarnosti zaradi neurejenosti merkah erot in znakov predlogam, da v bodoče v časopisih dosledno uporabljate le tiste marake erotne in znake teh erot, ki jih predpisuje omenjeni zakon. Kajti po drugi točki 76. člena citiranega zakona je uporaba nepravilnih merkah erot in znakov kazniv.

V O J A I
Vojtašič S. v. v. ing.